

Reinder Homan in zijn atelier te Bakhuizen (1992). Foto Jaap Schaaf

Etser Reinder Homan:

Behoeftte aan detaillering

Reinder Homan ging, als zovelen, naar de academie (Minerva in Groningen) met het beeld van olieverf en linnen voor de geest. Daar werd hij geconfronteerd met andere disciplines in de beeldende kunst. "De behoefte aan detaillering maakte, dat het lineaire element van het tekenen me steeds meer aansprak. Later kwam daar het alchemistische van het bijten van metalen met zuren en vervolgens het drukken bij. Dat heeft me nooit meer losgelaten."

Ter gelegenheid van het onlangs verschenen boek 'Reinder Homan, etsen naar de natuur' wordt een reeks exposities door het hele land gehouden, onder meer in De Paauw in Wassenaar (tot 16 januari) en van 12 december tot 31 januari in de eerste lustrum vierende Kunstzaal Leo van Heijningen aan het Haagse Noordeinde. Het boek is samengesteld door kunstrecensent Wim van der Beek met een voorwoord van Theo Laurentius, die op 14 november in De Paauw het eerste exemplaar kreeg aangeboden.

Laurentius grijpt in zijn bijdrage terug naar het door de indertijd internationaal befaamde Nederlandse filosoof François Hemsterhuis gehanteerde begrip 'during', de tijd die je nodig hebt om een kunstwerk te begrijpen. Hoe korter de during, hoe mooier het werk. Laurentius: "De during bij Homans werk is erg kort. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat de toeschouwer er slechts kort van geniet. Integendeel! Hoe korter de during, hoe langer het genot. Homans prenten behoren met hun korte during tot het grote werk."

Gecomprimeerd leven

Wim van der Beek stelt, dat het in de etskunst van Reinder Homan draait om gecomprimeerd leven. Hoe sober de zwartwitverbeelding ogenschijnlijk ook lijkt en hoe ingetogen de natuur ook

Oude Es II, 1994, 26 x 36,5 cm, ets.

is vastgelegd, in wezen is er sprake van verheving van de werkelijkheid. Een kunstenaar die de natuur in zijn diverse aspecten kan weergeven op een blad papier van soms geringe afmetingen, moet wel in staat zijn om zijn waarnemingen te intensiveren, anders zou hij de kracht ervan niet geloofwaardig kunnen verbeelden. Het gaat niet alleen om, zo mogelijk, natuurgetrouwe weergave, maar ook om de individuele natuurbeleving. Soms behoort daarbij ook 'ingrijpen' in de werkelijkheid. Zijn prenten zijn ongeschikt als illustratie in plantkundeboeken. Reinder: "De plaatjesmaker in mij wint het altijd van de bioloog."

Bomen als 'wachters'

In het blad Bomennieuws schreef Reinder Homan in 1996: "Eigenlijk kun je zeggen dat, bij de ver-

schillende episoden in mijn leven, er steeds weer bomen als 'wachters' aanwezig zijn geweest." Hij noemt onder meer een holle treur-es uit zijn kwajongentijd, de bomen bij het ouderlijk huis en op het erf van een boerderij in Groningen. "Ik denk aan de, voor zijn doen grote, els en de oude vlier, beschermer van de huiselijkheid, bij de in elkaar gezakte stookhut. Deze twee waren de eerste, waar ik me als etser mee bezig heb gehouden." "De natuur in al zijn verschijningsvormen betekent veel voor me. Het is de bron waar ik als kind al, en nu als zo ongeveer volwassene, nog steeds uit put. Maar bomen nemen wel een bijzondere plaats in, je beleeft ze vaak meer als individuen dan een kruidachtige plant of struik."

J.P.